

Van corruptie beschuldigde Buma-baas JOCHEM GERRITS slaat terug

OP TELEVISIE voor een miljoenenpubliek neergezet worden als corrupte bestuurder. Als misdadiger. Een storm van negatieve mediapublicaties over je heen krijgen. Onderwerp zijn van verontwaardigde, op hoge toon uitgesproken Kamervragen en vervolgens de staatssecretaris van Justitie horen zeggen dat er snel een strafrechtelijk onderzoek naar jouw praktijken moet plaatsvinden. Het overkwam Jochem Gerrits allemaal. Maar wat nu als blijkt dat de beschuldigingen volledig zijn verzonnen en de bewijzen gemanipuleerd. Kortom, als een reputatie met opzet om zeep is geholpen. Wie gedraagt zich dan eigenlijk misdadig?

• Volgens Jochem Gerrits is er sprake van een vooropgezet plan om de auteursrechtenorganisatie Buma een hak te zetten, waarbij zijn eigen reputatie als bestuurder het moest ontgelden. „Omdat het weblog GeenStijl, waaruit PowNews is voortgekomen, al een paar jaar op voet van oorlog leeft met Buma. Een andere reden kan ik werkelijk niet bedenken.“

FOTO: ALDO ALLESIE

'Gesprek verknipt en geplakt'

Muziekuitgever sleept PowNews voor rechter en overweegt forse schadeclaim

door BART MOS

HILVERSUM, zaterdag Hier zit hij dan, de bestuurder die eind vorig jaar met de staart tussen de benen vertrok bij auteursrechtenorganisatie Buma. Nieuwsprogramma PowNews 'ontmaskerde' Jochem Gerrits (44) op 30 november als iemand die bereid was zijn bestuursfunctie bij Buma te misbruiken in ruil voor 300.000 euro. „Deze man is in en in corrupt“, hamerde presentator Dominique Weesie er op de bekende PowNews-manier in bij zijn op schandalen beluste kijkers.

Zelf dacht hij eerst nog dat zijn zakenpartner bij muziekuitgeverij High Fashion Music een flauwe grap met hem uithaalde. „Die avond keek ik geen televisie, maar mijn collega had PowNews gezien en belde me geschrokken op: 'Zet gauw de televisie aan, Jochem. Je wordt beschuldigd van corruptie!' Ik moest eerst heel hard lachen en zei nog: 'Wat, niet eens van moord?' Maar hij bleef maar volhouden dat hij het meende. Aangezien het programma inmiddels was afgelopen, bekeek ik het de volgende dag via Uitzending Gemist. Mijn mond viel

open van verbazing.“

Nog nauwelijks bekomen van de eerste schrik kreeg Gerrits diezelfde dag al te maken met het volgende hoofdstuk in de wereld van het snelle nieuws. Kranten in binnen- en buitenland namen het smakelijke corruptieverhaal van PowNews over. Tenslotte komt het in Nederland niet zo vaak voor dat een bestuurder zo overduidelijk geld vraagt voor het ritstelen van gunsten. En dat ook nog eens als 'heterodaadje' in beeld gebracht! Kamervragen werden gesteld. En een diepgaand onderzoek van het openbaar

ministerie werd aangekondigd door staatssecretaris Teeven (Justitie).

Met bloeddorpen ogen – „het slapen gaat me de laatste tijd slecht af“ – doet de muziekuitgever voor het eerst zijn verhaal. Het is een schokkend relaas.

„Al weken durf ik mijn eigen naam niet meer in te typen op Google. De laatste keer dat ik het deed, verschenen er duizenden vermeldingen over mijn vermeende corruptie. Dat trek ik gewoon niet“, vertelt Gerrits in het met gouden en platina platen behangen Hilversumse kantoor van zijn muziekuitgeverij, waar de telefoon sinds het schandaal is opgehouden met rinkelen. Bestaande klanten zijn weggegaan, nieuwe opdrachten blijven uit: wie wil er nou

nog zaken doen met een corrupte ex-bestuurder van Buma?

De bewuste uitzending van PowNews op 30 november ging gepaard met een opgenomen telefoongesprek tussen uitgever Gerrits en Rob Storm, een Rotterdamse boekhouder die als adviseur optreedt namens componist Melchior Rietveld. Deze componist heeft in het verleden een muziekstuk gemaakt, dat inmiddels zonder zijn toestemming op vele duizenden dvd's met speelfilms terecht is gekomen. Storm vraagt Gerrits in het telefoongesprek

'Ik leek precies het tegenovergestelde te zeggen van wat ik in werkelijkheid had verteld'

of deze een mogelijkheid ziet om alsnog de auteursrechten van Rietveld te incasseren bij de producenten van de bewuste dvd's. „Ik herkende het telefoongesprek wel, want dat

PowNews: 'We moesten knippen'

In een reactie op de verwijten van Gerrits laat PowNews-presentator Dominique Weesie weten dat het bewuste telefoongesprek in de uitzending niet gemanipuleerd is om de Buma-bestuurder in een kwaad daglicht te stellen. „Voor onze uitzending van achttien minuten moesten we gewoonweg knippen in het originele gesprek. Maar ik vind dat ook in de ingekorte versie volstrekt duidelijk blijft wat hij allemaal heeft geroepen.“ Rob Storm wilde gisteren niet reageren op vragen over het verknipte telefoongesprek en ook niet over het 'televisiecontract' dat hij zou hebben afgesloten. „Daar ga ik telefonisch niet met u over praten. Ik weet helemaal niet of u wel bent wie u zegt dat u bent.“

had ik een heel rare conversatie gevonden, maar de inhoud tijdens de uitzending leek totaal niet overeen te komen met het gesprek dat ik in mijn geheugen had.“ In het uitgezonden telefoongesprek suggereert de Buma-bestuurder dat hij in ruil voor een derde van de opbrengst – volgens Storm ten minste een miljoen euro – best bereid is om zijn macht als bestuurder binnen de auteursrechtenorganisatie in te zetten.

„Tijdens de uitzending lijk ik mijn bestuursfunctie bij Buma te willen combineren met mijn zakelijke op-

dracht voor Rietveld, terwijl ik in het telefoongesprek juist nadrukkelijk had uitgelegd dat ik die twee zaken strikt gescheiden houd. De opname bleek op een mees terlijke manier verknipt en geplakt, zodat ik precies het tegenovergestelde leek te zeggen van wat ik in werkelijkheid aan Storm had verteld.“

Opzette

Aanvankelijk dacht Gerrits dat al snel zou blijken dat er sprake was van een vleien opzette van PowNews. „Iedereen die ook maar een

béetje verstand heeft van de muziekindustrie, weet dat het geschetste scenario onmogelijk is. Het bestuur van Buma houdt zich helemaal niet met individuele zaken bezig. Bovendien bepaal ik de hoogte van een vergoeding uit auteursrechten niet zelf. De verdeling tussen auteur, componist en uitgever is al in 1920 door Buma vastgelegd, op basis van de auteurswet. Dat is iets wat overigens zowel componist Rietveld als PowNews heel goed weten, aangezien beiden zelf óók actief zijn als muziekuitgever en daardoor in dezelfde verdeelsleutel inkomsten krijgen.“

Maar de ontmaskering van zijn belagers, waar Gerrits op hoopte, bleef uit. „Iedereen ging met het verhaal aan de haal, terwijl er werkelijk niets van klopte. Zo werd beweerd dat ik contact had gezocht met componist Rietveld, terwijl die man juist mij had benaderd.“ Ook bleek volgens Gerrits, dat Rietveld en Storm precies dezelfde vraag al eerder hadden neergelegd bij een collega-uitgever. „Daar had het duo Rietveld-Storm al bedreigd naar de televisie te stappen als de zaak niet naar hun wensen werd opgelost. 'De tv-contracten liggen al klaar', zou Storm zeggen die collega-uitgever geroepen hebben.“

Er lijkt volgens Gerrits sprake van een vooropgezet plan om de auteursrechtenorganisatie Buma een hak te zetten, waarbij zijn eigen reputatie als bestuurder het moest ontgelden. „Gewoon omdat het kan en omdat het weblog GeenStijl, waaruit PowNews is voortgekomen, al een paar jaar op voet van oorlog leeft met Buma. Een andere reden kan ik werkelijk niet bedenken“, verzucht de uitgever.

Gerrits hoopt inmiddels dat staatssecretaris Teeven het aangekondigde strafrechtelijk onderzoek doorzet. „Ik wil dat deze affaire door justitie tot op de bodem wordt uitgezocht. Alleen op die manier kan ik mij van alle blaam zuiveren. Want mijn vertrouwen in de Nederlandse rechtsstaat heeft weliswaar een deuk opgelopen, ik ga ervan uit dat de waarheid het altijd zal winnen van de leugen.“

De geplagde muziekuitgever sleept PowNews bovendien volgende week voor de rechter. Hij eist dat het programma de beschuldigingen aan zijn adres intrekt. Ook overweegt hij een forse schadeclaim in te dienen.

*De naam van de auteur en de personen in dit verhaal zijn om privacyredenen fictief.

'In de sneeuw verstop ik vier blikken bier'

Vervolg van pagina TA1

zucht naar alcohol, zwetend tijdens het scheren, al om vijf voor acht sta ik bijna iedere werkdag voor de ingang van de Spar om drank te kopen. Bier of wijn, dat maakt niet uit. Lekker voor onderweg in de auto, van Purmerend naar Den Haag. Om mijn omgeving in het ongewisse te laten, stop ik nog wel eens een fles in de binnenzak van mijn driedelig grijs of grijp ik in de schuur bij het legen van de afvalbak snel twee, drie, vier blikjes bier. Als ik mijn twee labradors uitlaat, stop ik snel twee halve liters bier in mijn jaszak. Mijn burens reageren wat vreemd als ik ze niet groot. Weet ik veel: ik smacht alleen maar naar alcohol. Eenmaal verstop ik zelfs vier blikken bier onder een pak sneeuw in de tuin van de burens. Als ik drie uur later mijn honden weer uitlaat, vind ik ze met moeite terug omdat de sneeuw is bevroren.

Mijn counselor in de kliniek is een harde. Scheldt me nogal eens uit. Om de schandelijke wijze waarop ik mijn gezin tekort heb gedaan. Hij kan het weten, want net als zijn collega's is hij verward met de verslaving. De meeste hier werkzame counse-

lors hebben een verslavingsverleden en passen hun expertise nu op ons toe. Ze zaten zelfs tot onder bruggen of tussen de zwerwers van Hoog Catharijne in Utrecht. Maar ook zij overwonnen zichzelf.

Mijn counselor laat me 'schadebrieven' schrijven. Maar op een dag sta ik oog in oog met mijn kinderen en ex. De familiedag wordt er een om nooit te vergeten. Kei- en keihard zijn de aanvallen van het thuisfront op mij en mijn medeverslaafden. Wat wij ze hebben aangedaan. Dat ze ons verketteren, maar nog zo verschrikkelijk veel van ons houden. 'Ja pap, ook van jou. Dankzij ons zit je hier. Je laatste strohalm. Ik heb je rekeningen betaald, laat de honden uit en heb alle drank de deur uitgedaan', zegt mijn dochter met tranen in haar ogen. Ik houd het niet langer droog. Door het diepste stof moet ik. Tot op de bodem!

We werken hard aan ons herstel. Niet alleen ik. Ook mijn lotgenoten zoals de bankdirecteur, advocaat, jazzgitarist, de BN'er die ons iedere avond op tv vermaakt en hier lekker anoniem is, en de gezagvoerder op een grote Jumbo. 'Weet je dat ik een keer mijn TomTom in de cockpit heb aangezet toen we moesten uitwijken naar Zestienhoven?' Zo kom

je er ook, want ik had een aardige slok op', zegt hij.

De man van de tv roept daarna bij de open haard: 'Als je voor ieder programma een paar snuiven moet nemen terwijl je net je ontbijt op hebt, dan is er dus iets goed mis met je, hé!' Al maanden doet hij nu nuchter heel leuk op de buis. 'Nooit meer die rotzooi', riep hij onlangs op een feest. Een jaar later, in nuchterheid, schrik ik me te pletter als ik hoor dat een ander zich heeft verhangen. Ze vertoefde met mij in de kliniek, in een andere groep. In de avonden schoof zij ook aan voor een spelletje Scrabble, Mens Erger je Niet of sjoelen. Maar zij redde het dus niet.

Seksverslaafd

We hebben het over een lotgenoot in de kliniek. Die seksverslaafd is. Mislidde zijn vrouw door in hotelkamers de ene na de andere betaalde date te charteren. Hij blijft ontkennen, maar als op de familiedag zijn wederhelft huilend ter aarde stort en hem keihard confronteert met condooms, servetten met parfumlucht en onbekende oorbellen in zijn auto is er geen weg meer terug. We lachen erom en vergeten voor het gemak onze eigen verslaafde stomiteiten.

Vier weken verplicht in de kliniek blijven is geen must. Je bent vrij om te gaan als het je niet aanstaat. Ik merk dat verschillende lotgenoten het niet aankunnen en tussentijds hun koffer pakken. Op weg naar het noodlot? Zij kunnen hun verslaving niet langer onderdrukken en nemen in Grono de eerste de beste bus naar de buurtsuper om drank te kopen, onderweg naar huis. Hun dood tegemoet?

Sommigen van ons moeten een vervolgtraject in, in klinieken ver over de grens. Om daar verder en vaak ook langer in herstel te zijn. Een van mijn fellows vertrekt naar Maleisië. Op Schiphol mag ze het vliegtuig niet in. Ze heeft zich in een uur tijd helemaal verloos gedronken en mag niet aan boord. Wanhopig keert ze terug in de kliniek. Een dag later bij het vallen van de avond probeert ze zich van het leven te beroven door aan het hek te gaan hangen. Op de valreep is redding nabij. Een andere verslaafde wordt tegengehouden om van de balustrade te springen.

Ik zal altijd alcoholist blijven, zo wordt mij verzekerd. Ik was verslaafd, maar leef nu in nuchterheid. Al een maand hier in het oosten des lands. Al sinds eind 2010 ben ik nu, vijftien maanden later, zonder een dag drank een

Ei

Het is waar: wie vertrouwt wordt bedrogen. Maar wie niemand vertrouwt, is er nog slechter aan toe.

Deze tekst is afkomstig van Johann Michael Friedrich Rückert, een Duitse gelegenheidsdichter die als privaattoecent klassieke filologie in Jena werkzaam was en leefde van 1788 tot 1866.

Om eigenlijk niemand te vertrouwen had hij natuurlijk van zijn vader meegekregen, die advocaat was in de Frankische stad met de zo idyllisch klinkende naam Schweinfurt.

Want een advocaat heeft vrijwel dagelijks met bedrog te maken: de vreemdganger die zijn trouwe echtgenote bedriegt, de vennoot die zijn medevenoot voor het lapje houdt, de directeur die zijn werkgever met gefingeerde facturen om de oren slaat, de consument die door professionele aanbieders bij de neus genomen wordt, en, tenslotte, louter om de schijn van partijdigheid en selectieve verontwaardiging te vermijden, de advocaat die zijn cliënt om de tuin leidt.

De praktijk leert dat het nu eenmaal, zoals Molière al schreef, veel gemakkelijker is om de mensen te bedriegen dan om ze aan het lachen te maken.

Een begin van schrale troost zou kunnen zijn dat de mens zich beter tienmaal kan laten bedriegen dan eenmaal zijn geloof in de mensheid te verliezen.

Lenigen deze woorden van bemoediging en verzachting de smart of droefenis van de bedrogen, in geestelijke of lichamelijke pijn verkerende cliënt die de advocaat om raad en steun vraagt?

Geenszins, een enkele naïeveling daar gelaten.

De wetgever heeft bedrog als volgt gedefinieerd: bedrog is aanwezig, wanneer iemand een ander tot het verrichten van een bepaalde rechtshandeling beweegt door enige opzettelijk daartoe gedane onjuiste mededeling of door het opzettelijk daartoe verzwaren van enig feit dat de verzwijger verplicht was mede te delen, of door een andere kunstgreep. Aanprijzingen in algemene bewoordingen, ook al zijn ze onwaar, leveren op zichzelf geen bedrog op.

In de casus die Frederik Wieringa, een gewiekste zakenman, aan mr. Raab voorlegde, ging het om de vraag of diens handwijze in het kader van de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst als bedrog in de zin van de wet was aan te merken.

Op vragen van de raadsman antwoordde Frederik dat hij voorafgaande aan het sluiten van de overeenkomst, waarbij de contractanten een schikking hadden bereikt, tegen zijn contractpartner mogelijk had gelogen over bepaalde betalingen en toezeggingen, en hij mogelijk relevante informatie had verzwegen die voor zijn wederpartij van belang had kunnen zijn bij de afweging om wel of niet te schikken.

Na deze beredeneerde biecht had Frederik verwacht dat mr. Raab op zijn minst zijn wenkbrouwen zou fronsen of anderszins van zijn afkeuring blijk zou geven.

Niets van dit alles. De raadsman vertrok geen spier en broedde zichtbaar op een juridische uitweg. Hij was immers geen zedenmeester, maar een professionele rechtshulpverlener, op zoek naar wettelijke mogelijkheden om de vordering van de wederpartij – vernietiging van de schikking/vaststellingsovereenkomst op grond van bedrog – te kunnen pareren.

Het broeden leidde uiteindelijk tot het volgende juridische ei: uit het dossier bleek zonnklaar dat de wederpartij van Frederik er vóór en ten tijde van het ondertekenen van de vaststellingsovereenkomst uitdrukkelijk rekening mee hield, dat Frederik tegen hem had gelogen en informatie had verzwegen die relevant was voor de beslissing om te schikken. Desalniettemin is tot het aangaan van de vaststellingsovereenkomst besloten onder druk van de aandeelhouders.

Mr. Raab concludeerde uit deze gang van zaken dat de contractpartner van zijn cliënt bewust het risico had aanvaard dat Frederik tegen hem had gelogen en aspecten had verzwegen die voor hem van belang waren (waarbij zelfs in het midden kon blijven of Frederik daadwerkelijk had gelogen dan wel relevante feiten had verzwegen).

Van bedrog in de zin van de wet (art. 3:44 lid 3 BW) is in zo'n situatie geen sprake. Frederiks wederpartij is immers niet bewogen tot het sluiten van de vaststellingsovereenkomst door mogelijke leugens van Frederik en/of door opzettelijke verzwijging door hem van feiten waarvoor mogelijk op hem een mededelingsplicht rustte.

Hoewel deze uitkomst voor sommigen wellicht als een roerei of geklutsd ei zal aanvoelen, voor Frederik voldeed het als het ei van Columbus.

RECHT VOOR Z'N RAAB

Mr. M. MOSZKOWICZ jr.

